

Voliana Edicions

LA TXELL I ELS ULLS D'AMBRE

Íngrid Perarnau Lanza

- Guia de lectura -

Íngrid Perarnau Lanza va néixer a Manresa el 30 de Novembre de l'any 1989. Apassionada de la natura i dels animals salvatges, va estudiar Biologia a la Universitat Autònoma de Barcelona i ha participat en voluntariats a Portugal i a Rússia dedicats a l'estudi i observació del llop i altres carnívors.

Una experiència molt propera amb un d'aquests animals va incitar-la a redactar la seva primera novel·la, *La Txell i els ulls d'ambre*, que ha escrit tot compaginant-ho amb diverses substitucions com a professora de secundària de biologia, professió a la qual es dedica actualment.

Capítol 1

1. Llengua. Cultura i Valors.

Elabora una redacció sobre les teves primeres impressions i sensacions durant els primers dies d'institut. Pots guiar-te de les següents preguntes i afegir també comentaris personals sobre si et sents a gust en aquest nou curs.

Ja coneixies la majoria de companys/es? L' institut es troba en un entorn nou? T'has adaptat al canvi d'horari o de transport? Com és el teu institut? Quina assignatura et sembla que serà la teva preferida? I alguna que no t'agradi tant?

2. Biologia i Geologia.

Trobes que és encertat el canvi de 'Ciències Naturals' a 'Biologia i Geologia' ? Realitzeu un debat dividint el grup classe en dues meitats, cal que aporteu (com a mínim) quatre arguments a favor i quatre arguments en contra i que els defenseu.

3. Biologia i Geologia.

Sabries dir quins són els grups principals en els quals es poden classificar els éssers vius? Reflexiona-hi tot seguint la dinàmica cooperativa 1-2-4:

- Pensa-hi individualment i elabora la teva proposta.
- Després comenta-la amb el teu company/a de pupitre, poseu en comú les vostres idees i consensueu la millor versió.
- Finalment, compareu la vostra proposta amb una altra parella i poseu-vos d'acord els quatre per oferir la millor resposta a la pregunta.

4. Llengua.

Explica el significat de:

- a) Carregar una llosa
- b) Camins aleatoris
- c) Vermell com un pebrot
- d) Fer el ploricó
- e) S'arrepetella
- f) Ulls esbatanats

5. Llengua.

Elabora un retrat físic i psicològic dels següents personatges:

Arnau Barbé, Txell Auguets, Júlia Rius, Hug Soteres, Salva, Ernest Pasquina, Marcel Mir, Roger Auguets, Cendra.

6. Llengua.

Llegeix i contesta les següents preguntes sobre lèxic:

- a) Què vol dir la paraula 'surrealista' ? Digues un sinònim d'aquest mot i busca'n l'origen.
- b) Amb quina altra paraula relaciones el mot 'queixalada' ? Quina relació tenen les dues paraules?

Capítol 2

7. Cultura i Valors.
Quin problema creus que pateix el pare de la Txell? Reflexiona-hi conjuntament amb els teus companys/es i, si s'escau, busqueu-ne informació.
8. Llengua estrangera.
Imagina que coneixes algú i formula un breu diàleg per presentar-te a aquesta persona.
9. Llengua.
Explica el significat de:
  - a) Condescendent
  - b) Corriol
10. Llengua.
En quin moment de la història es produeix un primer avís que crea intriga?
11. Llengua.
Elabora un retrat físic i psicològic dels següents personatges:
Olívia Reguant, Jep Rocabruna, Aina Munts.
12. Biologia i Geologia.
Realitza el mateix treball que han de fer la Txell i els seus companys: escull 3 éssers vius i explica'n tot el que puguis (grup al qual pertanyen, característiques, hàbitat,...) mitjançant un vídeo.

Capítol 3

13. Biologia i Geologia.
Anota les espècies que apareixen al text i classifica-les dins dels grups d'éssers vius als quals pertanyen.
14. Biologia i Geologia.
Llegeix i respon les qüestions següents sobre el comportament dels animals:
  - a) Què vol dir 'fight or flight' ?
  - b) Com podem saber si per un lloc hi han passat porcs senglars? A algunes comarques a aquests animals els coneixen amb un altre nom, quin?
15. Llengua.
En Jep demana a la Txell com creu que reaccionaria davant d'un perill, i tu, com creus que actuaries? O si mai t'has trobat en una situació perillosa, què vas fer? Explica què va passar.
16. Llengua.
Al llarg del capítol apareixen 3 elements més que ocasionen intriga i fan pensar que potser passa alguna cosa... Identifica'ls.

Capítol 4

17. Cultura i Valors.

Segurament ja saps què són els panellets, però coneixes la història i l'origen d'aquests dolços? N'has fet mai? Busca'n informació i escriu també una recepta per elaborar els panellets que més t'agradin.

18. Biologia i Geologia.

Fes una llista dels animals esmentats.

19. Llengua.

Busca la definició de les següents paraules i expressions:

- a) Regurgitar
- b) Com si sentís ploure
- c) Endrapar
- d) Tolls
- e) Trencall
- f) Nyonya
- g) Tros de quòniam

20. Llengua.

Elabora un retrat físic i psicològic dels següents personatges:

Iris, Mar.

Capítol 5

21. Cultura i Valors.

Analitza les frases de sota i digues què en penses: et semblen adequades? Com us distribuïu les tasques a casa?

“Té gana, espera que la seva dona li hagi preparat alguna cosa que l'atipi”

“Per què ho fas tu? Ho hauria d'haver fet ella”

“Així no seràs mai un home”

22. Llengua.

Un dels personatges pronuncia 'z' enloc de 's', què indica aquest fet? Com s'anomena aquest tipus de parla?

23. Llengua.

Busca el significat de les següents paraules i expressions:

- a) Cap cot
- b) Papada
- c) Garratibats
- d) Perdiguers
- e) Escopetajada
- f) Monòleg

24. Llengua.

Elabora un retrat físic i psicològic dels següents personatges:

Saurina.

Capítol 6

25. Tecnologia.
Elabora les instruccions (materials, durada estimada, passos a seguir) per realitzar una manualitat nadalenca.
26. Educació Visual i Plàstica.
L'avi Pere explica que els dos punts grocs del seu quadre representen l'ànima. Com representaries tu aquest concepte? Reflexiona-hi i plasma la teva idea en una làmina.
27. Geografia i Història.
Cerca informació i descriu, amb imatges i textos, com era la vida al camp i a les masies fa més de cent anys.
28. Biologia i Geologia.
Què són les càmeres de foto trampeig i per a què s'utilitzen?

Capítol 7

29. Biologia i Geologia.
Al text apareixen dues races de gos autòctones de Catalunya. Respon les preguntes sobre aquest tema:
- Què és una raça autòctona?
  - Fes una petita descripció de les races del Gos de Muntanya dels Pirineus i del Gos d'Atura Català.
  - Anomena tres races autòctones de Catalunya d'altres animals domèstics.
30. Biologia i Geologia.
Al text hi apareixen el vesc i el grèvol (o boix grèvol), plantes típiques de l'època de Nadal. Busca'n el seu nom científic i fes-ne un dibuix esquemàtic amb les seves parts. Com són les fulles i les flors de cada espècie?
31. Geografia i Història. Biologia i Geologia.
L'àvia de la Txell diu que se'n va a Tasmània per passar un hivern més càlid. On és Tasmània? Per què diu que hi passarà un hivern més càlid? Quina roba hauries de dur si viatgessis allà durant les vacances d'estiu?
32. Geografia i Història. Biologia i Geologia.
Per què neva i per què plou? Basa't en el cicle de l'aigua per explicar-ho i fes una descripció dels tipus de núvols que hi ha.
33. Geografia i Història.
A qui fa referència l'avi quan esmenta el nom del Caudillo?
34. Llengua.
Busca el significat de les paraules següents:
- Nefast
  - Guenyos
  - Perplexitat

Capítol 8

35. Cultura i Valors.

Nadal és l'època en què tots esperem rebre regals. Creus que en general comprem massa, durant aquests dies? Et sembla que donem importància al lloc i les persones que han fabricat els nostres regals? Penses que el matxet que demana l'Hug és un regal adequat? Reflexiona sobre la teva llista de regals i comenta si et semblen adequats, si són necessaris, etc.

36. Llengua.

Quin recurs utilitza la narradora per amagar quina és la bèstia desconeguda del bosc?

37. Llengua.

Respon les preguntes:

- Qui són els goril·les en la història?
- Com s'anomena el recurs de fer servir un nom d'animal per referir-se a persones?
- Posa més exemples d'aquest recurs.

38. Llengua.

Busca el significat de les paraules següents:

- Foteses
- Fronós

Capítol 9

39. Biologia i Geologia.

Respon les següents preguntes sobre els Parc Naturals:

- Què és un Parc Natural?
- Quins Parcs Naturals hi ha a Catalunya?
- Segons la seva situació, les seves característiques i les espècies que hi habiten, a quins dels Parc Naturals de Catalunya creus que podria assemblar-se el Parc Natural on viu la Txell?

40. Llengua estrangera.

Describeix un regal que hagi estat especial per a tu.

41. Llengua.

Construeix una frase amb la paraula proposada en cada cas:

- Immaculada
- Irrefrenable
- Vaivé
- Gambades
- Venerar

Capítol 10

42. Biologia i Geologia.

Busca informació sobre el roure i anomena'n els tipus que podem trobar a Catalunya.

Dibuixa i descriu la fulla d'un roure.

43. Llengua.
Per què creus que s'ha escollit aquest títol pel llibre?

44. Educació Visual i Plàstica.
Cerca i escriu 5 tonalitats (com a mínim) de cada color:
a) Groc
b) Vermell
c) Blau
d) Verd

Capítol 11

45. Llengua.
Cerca i resumeix alguna llegenda dels Pirineus.

46. Geografia i Història. Llengua.
En què consisteix la transhumància?

47. Biologia i Geologia.
Busca informació i anota algunes de les preses que cacen els depredadors que esmenta l'Arnau: guineu, geneta, gat fer, ós...

48. Biologia i Geologia.
A l'ordinador, fes una breu descripció del gall fer i del llop. Ajuda't d'imatges i vídeos.

Capítol 12

49. Geografia i Història.
Quins tipus de ramaderia existeixen? Describeu-les breument.

50. Geografia i Història. Llengua.
Fes una redacció sobre la vida de pastor.

51. Llengua.
Defineix les paraules següents:
a) Fenc
b) Versemblant
c) Bajanades

52. Biologia i Geologia.
Què és una musaranya? On viu? A quin animal et recorda?

Capítol 13

53. Cultura i Valors.

Aquí tenim com a tradició celebrar Nadal fent cagar el tió i també el dia de Reis, en el qual té lloc una cavalcada a quasi tots els municipis del territori. Si a la vostra classe hi ha alumnes provinents d'altres països, demaneu que us expliquin alguna tradició similar que tingui lloc al seu país d'origen.

54. Tecnologia. Educació Visual i Plàstica.

Per grups o parelles, penseu, dissenyeu i creeu un marc de fotos artesanal.

55. Llengua.

Defineix les paraules següents:

- a) Forest
- b) Karma
- c) Paparazzi

Capítol 14

56. Geografia i Història.

La Txell no va saber aportar informació sobre les Guerres Púniques. Fes una petita cerca i explica què són, quan i on van tenir lloc, etc.

57. Llengua estrangera. Llengua.

Per grups, elaboreu un 'Lap Book' sobre el llop: el seu hàbitat, les seves característiques, la seva dieta, les subespècies que hi ha, etc.

58. Educació Física.

Feu una pluja d'idees a la vostra classe sobre els esports que coneixeu relacionats amb la neu o amb l'època d'hivern. Quins heu practicat? Quins us agradaria practicar? Quins no coneixíeu?

59. Educació Física.

Sabeu què són els Jocs Olímpics d'Hivern? Busqueu-ne informació i responeu:

- a) Quan i on es van celebrar per primer cop?
- b) Quan i on s'han celebrat més recentment?
- c) Anota un mínim de cinc disciplines compreses dins d'aquests Jocs Olímpics.
- d) Escull una disciplina i fes-ne una petita presentació tot descrivint en què consisteix, el reglament, esportistes destacats, anècdotes, imatges i vídeos, etc.

Capítol 15

60. Biologia i Geologia.

Què és una ovella xisqueta? On viu? Per què la Txell diu que li recorden a un ós panda?

61. Llengua.

Explica la disfressa que hagi dut que més recordes.

Capítol 16

62. Cultura i Valors. Llengua.

Busca altres tradicions i maneres de celebrar el Carnestoltes.

63. Llengua.

Llegeix i respon:

- a) Què és un rodolí?
- b) Busca'n i anota'n tres exemples.
- c) Inventa tres rodolins: un sobre l'institut, un que sigui un missatge publicitari i un que doni un consell.

Capítol 17

64. Tecnologia.

Al llarg del text s'esmenten diferents eines. Troba'n els noms, fes un dibuix de cadascuna i explica'n la seva funció.

65. Llengua.

Què vol dir l'expressió 'fer el cor fort'?

66. Llengua.

Al text apareixen paraules com 'belar' i 'lladruc'. Què volen dir? Fes una cerca per Internet i anota altres paraules que corresponguin al so que emeten diferents animals.

Capítol 18

67. Llengua.

Busca el significat i un sinònim de dels verbs següents. Després, utilitza'ls en una frase.

- a) Discernir
- b) Repapiejar
- c) Malgastar

Capítol 19

68. Cultura i Valors.

Coincidiu amb els protagonistes pel que fa a les sensacions de després de les vacances? Expressau la vostra opinió i escolteu la dels vostres companys/es.

69. Llengua.

Redacta una notícia. Pots utilitzar l'exemple del ramat atacat que apareix al llibre o bé informar sobre un altre fet, sigui real o fictici.

70. Biologia i Geologia. Geografia i Història.

Fes un llistat dels elements de l'Univers que coneixes. Després respon:

A quina gal·làxia es troba el nostre planeta? Quina forma té?

Quina és l'estrella més propera a La Terra?

Anomena i dibuixa 3 constel·lacions.

Capítol 20

71. Llengua.

Creus que els protagonistes van fer bé de fer de detectius? Escriu un text en el qual argumentis els pros i els contres.

72. Llengua.

Quin tipus de llibres t'agraden més? Quin és l'últim llibre que vas llegir? Fes-ne un resum.

Capítol 21

73. Llengua estrangera.

Explica el teu dia de Sant Jordi.

74. Llengua. Música.

Fes una entrevista a un adult sobre els seus grups de música preferits, algun concert que recordi, alguna anècdota de festa major...

Amb tota la informació que n'obtinguis, fes una petita presentació oral sobre el tipus de música de la qual t'han parlat i el que t'hagi cridat més l'atenció. No t'oblidis d'afegir-hi alguna cançó que puguin escoltar els teus companys/es.

Capítol 22

75. Biologia i Geologia.

El llop és un depredador, però també pot ser una presa. Escull 4 éssers vius (no només animals) que apareguin al relat i dibuixa una cadena tròfica. Si no saps què és una cadena tròfica, informa-te'n abans i busca'n exemples.

Capítol 23.

76. Cultura i Valors.

L'Hug resulta ser un noi que ho passava malament i ho feia passar malament també als altres, tot i que al final ajuda a la Txell i als seus amics. Què en penses? Creus que a vegades desconexem la realitat dels altres? Has jutjat mai algun company sense conèixer-lo del tot? Estaries disposat/da a ajudar algú encara que no t'hi portessis gaire bé? Comenta-ho amb el teu grup classe.

77. Biologia i Geologia.

Llegeix les preguntes i respon:

- a) Què és la caça furtiva?
- b) Anomena dues espècies que no es puguin caçar.
- c) Anomena dues arts de caça il·legals.
- d) Què en penses del fet de caçar un animal salvatge per tal de decorar una casa o fer-ne un abric?
- e) Investiga sobre el comerç il·legal d'espècies protegides. Quines espècies es veuen afectades? Posa'n alguns exemples.
- f) Moltes espècies afectades pel comerç il·legal es venen a turistes com a trofeus, records, amulets... Què en penses?

78. Biologia i Geologia. Educació Visual i Plàstica.

Molts turistes desconexen que hi ha espècies que es comercien de manera il·legal. Per grups o parelles, dissenyeu un cartell on s'informi dels records que es venen fets amb animals per tal d'alertar als turistes i evitar que en comprin si viatgen a països estrangers.